

ВІДОКРЕМЛЕНИЙ СТРУКТУРНИЙ ПІДРОЗДІЛ «ІНСТИТУТ ІННОВАЦІЙНОЇ ОСВИТИ
КИЇВСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ БУДІВНИЦТВА ТА АРХІТЕКТУРИ»
Кафедра економіки, менеджменту та управління територіями

КАРТА ДИСЦИПЛІНИ (СИЛАБУС)

Мікроекономіка

1) Шифр за ОНП: ВБ
2) Навчальний рік: 2022/2023
3) Освітній рівень: перший (бакалаврський) рівень вищої освіти
4) Форма навчання: денна, заочна
5) Галузь знань: 28 «Публічне управління та адміністрування»
6) Спеціальність: 281 «Публічне управління та адміністрування»
7) Компонента спеціальності: вибіркова
8) Семестр: 5
9) Розробники карти: к. е. н., доцент кафедри економіки, менеджменту та управління територіями ВСП «ІНО КНУБА» Сотнікова Ірина Миколаївна; к. е. н., доцент, кафедри економіки, менеджменту та управління територіями ВСП «ІНО КНУБА» Тіхонова Наталія Олександрівна; к. е. н., доцент кафедри економіки, менеджменту та управління територіями Кушик-Стрельников Ярослав Володимирович.
10) Мова навчання: українська
11) Необхідні ввідні дисципліни: (що треба вивчити, щоб слухати цей курс) – навчальний курс «Основи економічної теорії»
12) Мета курсу: формування знань про закономірності поведінки економічних суб'єктів у ринкових умовах, оволодіння універсальним інструментарієм прийняття обґрунтованих рішень щодо здійснення вибору за наявності обмежених засобів і альтернативних можливостей, знання принципів раціональної поведінки економічних мікросистем у ринкових умовах, знання термінології і основних прийомів мікроекономічного аналізу, методики виконання техніко-економічних розрахунків, зв'язаних з аналізом і обґрунтуванням раціональної поведінки мікросистем у ринкових умовах.
13) Результати навчання:

№	Програмний результат навчання	Метод перевірки навчального ефекту	Форма проведення заняття	Посилання на програмні компетентності
1.	РН 1. Використовувати базові знання з історичних, культурних, політичних, соціальних, економічних засад розвитку суспільства.	Обговорення під час занять, тематичне дослідження, індивідуальне завдання	Лекція, практичні заняття	ЗК 1 ЗК 8 ЗК 9 СК 1 СК 2 СК 7

2.	РН 11. Уміти здійснювати пошук та узагальнення інформації, робити висновки і формулювати рекомендації в межах своєї компетенції.	Обговорення під час занять, тематичне дослідження, індивідуальне завдання	Лекція, практичні заняття	ЗК 1 ЗК 8 ЗК 9 СК 1 СК 2 СК 7
3.	РН 16. Використовувати дані статистичної звітності, обліку та спеціальних досліджень у професійній діяльності.	Обговорення під час занять, тематичне дослідження, індивідуальне завдання	Лекція, практичні заняття	ЗК 1 ЗК 8 ЗК 9 СК 1 СК 2 СК 7

14) Структура курсу:

Лекції, год	Практичне заняття, год	Лабораторні заняття, год	Курсовий проект/ курсова робота РГР/ ІЗ	Самостійні робота здобувача, год	Форма підсумкового контролю
30	30	-	1	90	іспит
Сума годин:				150	
Загальні кількості кредитів ECTS:				5,0	

15) Зміст курсу: (окремо для кожної форми заняття – Л/Пр/Лаб/ КР/СРС)

Лекції:

1. Вступ до мікроекономіки.
2. Ринок: попит, пропозиція та їх взаємодія.
3. Еластичність.
4. Теорія корисності та оптимальний вибір споживача.
5. Аналіз поведінки споживача.
6. Теорія фірми: виробництво.
7. Витрати виробництва, виручка та прибуток.
8. Ринок досконалої конкуренції.
9. Монопольний ринок.
10. Олігополія та ринок монополістичної конкуренції.
11. Утворення похідного попиту. Ринок праці.

12. Ринок капіталу.
13. Загальна ринкова рівновага та економічна ефективність.
14. Держава в мікроекономічній теорії: зовнішні ефекти та суспільні блага.
15. Держава в мікроекономічній теорії: теорія суспільного вибору. Неспроможність державної влади.

Практичні:

1. Вступ до мікроекономіки.
2. Ринок: попит, пропозиція та їх взаємодія.
3. Еластичність.
4. Теорія корисності та оптимальний вибір споживача.
5. Аналіз поведінки споживача.
6. Теорія фірми: виробництво.
7. Витрати виробництва, виручка та прибуток.
8. Ринок досконалої конкуренції.
9. Монопольний ринок.
10. Олігополія та ринок монополістичної конкуренції.
11. Утворення похідного попиту. Ринок праці.
12. Ринок капіталу.
13. Загальна ринкова рівновага та економічна ефективність.
14. Держава в мікроекономічній теорії: зовнішні ефекти та суспільні блага.
15. Держава в мікроекономічній теорії: теорія суспільного вибору. Неспроможність державної влади.

Індивідуальне завдання (інд. завдання з навчальної дисципліни студенти виконують відповідно до затвердженої тематики за їх власним вибором):

1. Обмеженість ресурсів: крива виробничих можливостей, альтернативні витрати.
2. Предмет та методи мікроекономіки.
3. Попит, закон попиту та його нецінові чинники.
4. Пропозиція, закон пропозиції та її нецінові чинники.
5. Механізм ринкової рівноваги за Вальрасом.
6. Механізм ринкової рівноваги за Маршалом.
7. Цінова еластичність попиту: визначення та види.
8. Перехресна еластичність попиту
9. Цінова еластичність пропозиції
10. Теорія корисності: перший та другий закони Госсена
11. Крива байдужості. Гранична норма заміни.
12. Бюджетна лінія та її характеристики.
13. Еквіваріантний принцип максимізації корисності: довести графічно
14. Формування індивідуального попиту на основі зміни ціни блага
15. Формування індивідуального попиту на основі зміни доходу споживача
16. Криві Енгеля, закон Енгеля
17. Ефект заміщення і ефект доходу (графічна інтерпретація)
18. Формування ринкового попиту
19. Ефекти «наслідування більшості», «сноба» і Веблена
20. Надлишок споживача та споживчий надлишок на ринку.
21. Теорія виробництва: основні виробничі функції
22. Ізокванта та її характеристики.
23. Виробництво у короткостроковому періоді: закон спадної продуктивності
24. Замінність виробничих факторів. Гранична норма технічного заміщення.
25. Ефект масштабу виробництва
26. Суть та види витрат.
27. Зміна середніх та граничних витрат у короткостроковому періоді.
28. Ізокоста та її характеристики.
29. Мінімізація витрат у довгостроковому періоді.
30. Зміна довгострокових середніх витрат під дією ефекту масштабу
31. Правило вибору обсягу виробництва (максимізації прибутку) конкурентної фірми.
32. Рівновага конкурентної фірми (максимізація прибутку) у короткостроковому періоді
33. Формування кривої пропозиції конкурентної фірми (короткостроковий період)
34. Рівновага конкурентної фірми (максимізація прибутку) у довгостроковому періоді
35. Формування кривої пропозиції конкурентної фірми у довгостроковому періоді
36. Виробничий надлишок фірми та ринку.

37. Суспільна ефективність ринку досконалої конкуренції
38. Модель «чистої» монополії та її характеристики
39. Попит та дохід монополіста
40. Рівновага монополіста у короткостроковому періоді (графічна інтерпретація)
41. Цінова дискримінація першого ступеня в умовах монополії
42. Цінова дискримінація другого та третього ступеня в умовах монополії
43. Монопольна влада: вимірювання та джерела
44. Наслідки монополізації галузі для суспільства
45. Основні ознаки олігополістичного ринку.
46. Лідерство в ціноутворенні на олігополістичному ринку
47. Теорія ігор в олігополістичній стратегії.
48. Олігополістичне ціноутворення за принципом «витрати плюс».
49. Модель «ламаної кривої попиту» на олігополістичному ринку
50. Кооперована олігополія: картель
51. Суспільна ефективність олігополії
52. Характерні риси монополістичної конкуренції
53. Форми нецінової конкуренції на ринку монополістичної конкуренції.
54. Рівновага фірми на ринку монополістичної конкуренції (короткостроковий період)
55. Рівновага фірми на ринку монополістичної конкуренції (довгостроковий період)
56. Суспільна ефективність монополістичної конкуренції
57. Похідний попит: взаємозв'язок ринків продукту та факторів виробництва
58. Формування кривої попиту на ресурс
59. Вибір оптимальної кількості ресурсу фірмою на конкурентному ринку факторів
60. Зміни у попиті на ресурс фірми на конкурентному ринку факторів
61. Еластичність попиту на ресурс та фактори, що її визначають
62. Криві попиту на ресурс за умов досконалої та недосконалої конкуренції
63. Особливості ринку праці
64. Ефект заміщення і ефект доходу при зміні ставки зарплати
65. Формування кривої індивідуальної пропозиції праці
66. Монополія профспілки на ринку праці
67. Моносонія на ринку праці
68. Попит, пропозиція та рівновага на ринку фізичного капіталу
69. Модель конкурентного ринку позичкових коштів
70. Вибір домогосподарств між поточним і майбутнім споживанням
71. Формування фірмою інвестиційного попиту
72. Рівновага на ринку послуг землі
73. Диференціальна земельна рента
74. Визначення ціни землі
75. Взаємозв'язок та взаємозалежність загальної економічної рівноваги та рівноваги на мікрорівні
76. Економічна роль держави у ринковій економіці. Вади ринкового саморегулювання
77. Нерівність доходів. Крива Лоренца та коефіцієнт Джині
78. Позаринкові (зовнішні) ефекти, їх економічний зміст
79. Позаринкові (зовнішні) ефекти, їх економічний зміст
80. Суспільні блага та суспільний вибір.

Самостійна робота студента:

1. Вступ до мікроекономіки.
2. Ринок: попит, пропозиція та їх взаємодія.
3. Еластичність.
4. Теорія корисності та оптимальний вибір споживача.
5. Аналіз поведінки споживача.
6. Теорія фірми: виробництво.
7. Витрати виробництва, виручка та прибуток.
8. Ринок досконалої конкуренції.
9. Монопольний ринок.
10. Олігополія та ринок монополістичної конкуренції.
11. Утворення похідного попиту. Ринок праці.
12. Ринок капіталу.
13. Загальна ринкова рівновага та економічна ефективність.
14. Держава в мікроекономічній теорії: зовнішні ефекти та суспільні блага.

15. Держава в мікроекономічній теорії: теорія суспільного вибору. Неспроможність державної влади.

16) Основна література:

1. Талавира М.П., Байдала В.В., Бутенко В.В., Болгарова Н.К., Пащенко О.В., Гуца І.О. Економічна теорія: Навчальний посібник для студентів закладів вищої освіти. Перевидання. К.: Наукова столиця. 2020. 338 с.
2. Базілінська О., Мініна О. Мікроекономіка. К.: ЦУЛ, 2019. 352 с.
3. Безугла В.О. Мікроекономіка. Видавництво К.: «ЦУЛ», 2017. 288 с.
4. Веріан Гел. Мікроекономіка: проміжний рівень. Лібра ВД, 2017. 632 с.
5. Поплавська Ж.В., Криса О.Й. Мікроекономіка: Теорія і практика управлінської економіки. Навчальний посібник. Алерта, 2019. 270 с.
6. Кравченко О.А. Мікроекономіка: теоретичні основи: навчальний посібник. Міністерство освіти, науки, молоді та спорту України, Одеський національний політехнічний університет. Одеса: В.В. Букаєв, 2013. 134 с.
7. Наливайко А.П., Прохоров Є. В., Азьмук Л.А., Банщиков П.Г. Практикум з мікроекономіки до підручника Мікроекономіка К.: КНЕУ, 2016. 522 с.
8. Поплавська Ж.В., Криса О.Й. Мікроекономіка: Теорія і практика управлінської економіки. Навчальний посібник. Алерта, 2019. 270 с.
9. Мікроекономіка: підручник / уклад. В. М. Лич, П. М. Куліков, Б. Е. Головаш, В. В. Гончаров. Київ, 2018. 96 с.
10. Мікроекономіка : підручник / ред. В. Д. Базилевич. – 2-ге вид., переробл. і доп. – К. : Знання, 2008. – 679 с. (Серія «Класичний університетський підручник» / Київський національний ун-т імені Тараса Шевченка).
11. Аналітична економія: макроекономіка і мікроекономіка: Підручник: У 2 кн. / [С.М. Панчишин, П.І. Островець, В.Б. Буняк та ін.]; за ред. С.М. Панчишина, П.І. Островець. Кн. 2: Мікроекономіка. 2-ге вид., виправл. і доповн. – К. : Знання, 2014. 390 с.

17) Додаткова література:

1. Мікроекономіка: конспект лекцій / укладачі : Ю. М. Петрушенко, О. В. Дудкін, Н. М., Костюченко. Суми : Сумський державний університет, 2016. 206 с.
2. Наливайко А.П., Прохоров Є. В., Азьмук Л.А., Банщиков П.Г. Практикум з мікроекономіки до підручника Мікроекономіка К.: КНЕУ, 2016. 522 с.
3. Наріжна Л. Д., Пономарьова Л. Н. Мікроекономіка в схемах: Навчальний посібник для самостійної роботи студентів. К.: Центр навчальної літератури, 2014. 160 с.
4. Оверченко В. І., Мажак З. М., Софій М. І. Мікроекономіка: Навчальний посібник. Івано-Франківськ, «Лілея-НВ». 2015. 348 с.
5. Панчишин С. Аналітична економія. Макроекономіка і мікроекономіка. Знання, 2015. 390 с.
6. Піндайк Р., Рубінфельд Д. Л. Мікроекономіка. Пер. с англ. А. Олійника, Р. Скільського. К.: Основи, 2006. 646 с.
7. Рудий М.М. Мікроекономіка. Навч. пос. К.: Каравела, 2012. 360 с.
8. Самюелсон Пол. А., Нордгауз Вільям Д. Мікроекономіка. Пер. с англ. С. Панчишина. К.: Основи, 2008. 676 с.
9. Старостенко Г.Г. Мікроекономіка. Видавництво «ЦУЛ», 2016. 152 с. 11. Тарасевич В. Економічна теорія. Мікроекономіка. Підручник. Вища освіта XXI століття, 2015. 134 с.
10. McConnell C.R. Economics. Principles, Problems, and Policies / C.R. McConnell, S.L. Brue, Flynn S.M. – 18th ed. – New York etc.: McGraw-Hill / Irwin, 2009. 785 p.
11. Pindyck R. S. Microeconomics / R. S. Pindyck, D. L. Rubinfeld. – 8th ed. – Pearson education Inc. Boston et al., 2013. 743 p.
12. Akerlof G. The Market for Lemons: Quantity Uncertainty and the Market Mechanism / G. Akerlof // The Quarterly Journal of Economics. – 1970. – Vol. 84, № 1. – P. 488–500.
13. Goldfarb A. Digital economics / A. Goldfarb, C. Tucker // 2017. 89 p. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.nber.org/papers/w23684>
14. Zingales L. Towards a Political Theory of the Firm / L. Zingales // Journal of Economic Perspectives. 2017. Vol. 31, № 3. P. 113–130.

18) Інформаційні ресурси:

1. Сайт Національної бібліотеки України імені В.І. Вернадського [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.nbuv.gov.ua>
2. Бібліотека КНУБА [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://library.knuba.edu.ua/>

19) Система оцінювання навчальних досягнень (розподіл балів)			
Поточне оцінювання та самостійна робота		Підсумковий тест	Сума
Результати роботи студентів під час семінару (практичної роботи)	Якість виконання індивідуального завдання (контрольної роботи)		
30	20	50	100
20) Умови допуску до підсумкового контролю:			
<ul style="list-style-type: none"> - відвідування лекцій; - активність на практичних заняттях; - дотримання термінів виконання РР; - дотримання умов академічної доброчесності. 			
21) Політика щодо академічної доброчесності: розуміння здобувачами вищої освіти норм академічної доброчесності (вимог щодо оригінальності текстів та допустимого відсотку співпадінь).			
22) Примітки:			
Робоча програма затверджена на засіданні кафедри економіки, менеджменту та управління територіями Протокол № 01/09 від 05.09. 2022		Завідувач кафедри економіки, менеджменту та управління територіями	
		 к. е. н., ст. дослідник, В. А. Чудовська	
Схвалено Науково-методичною радою ВСП «Інститут інноваційної освіти Київського національного університету будівництва і архітектури» Протокол № 2 від 19.09.2022		Голова НМР ВСП «ІНО КНУБА»	
		 д. т. н., проф. Д. Е. Прусов	